

1. számú melléklet

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei

- 1. Pedagógiai felfogásunk és az iskolában kialakult szokásrend alapján arra törekszünk, hogy tanulóink a tantervi követelmények teljesítéséhez szükséges ismereteket a tanítási órákon és az iskolai foglalkozásokon sajátítsák el. Ehhez olyan órászervezési és irányítási formákat alakítottunk ki, ami során az ismereteket, készségeket a tanulói tevékenységek során szerzik meg tanítványaink. Ezt kiegészítve – és folytatva – a tanítási órákon elsajátított ismeretek elmélyítése, rögzítése, gyakorlása érdekében szükségét látjuk az otthoni rendszeres tanulásnak. Ennek fenntartása érdekében rendszeres feladat adásával (írásbeli és szóbeli házi feladat) segítjük a tanulók otthoni készülését.*
- 2. A tanulók optimális terhelése és a követelmények jó színvonalú teljesítéséhez szükséges ismeretek gyakorlásához az otthoni felkészülést is irányítani kell a pedagógusnak. Ezért a házi feladatok adása tudatos, tervezett tevékenység, következetesen alkalmazkodik az adott tanuló közösség szintjéhez, a tanulók tudásához, elsajátított képességeihez. A házi feladatok sohasem öncélúak, mindig az adott anyaghoz kapcsolódóak, segítik a tananyag megértését, elmélyítését.*
- 3. Hangsúlyozzuk, hogy az otthoni tanulás kiegészíti, nem pedig helyettesíti az órákon a pedagógus által irányított ismeretszerző tevékenységet.*
- 4. Az otthoni tanulást segítő feladatokat differenciáltan is adhatjuk. Főleg az alsóbb évfolyamokon, elsősorban az alapozó szakaszban (első-második évf.) előfordulhat, hogy igazán nincs szükség az órákon megszerzett ismeretek további gyakorlására, akkor akár el is tekinthetünk a házi feladattól.*
- 5. A felsőbb évfolyamokon az önálló tanulás, ismeretszerzés képességének kialakítását és az egyre korszerűbb ismeretforrások (multimédia, internet, TV-műsor, stb.) helyes használatának elsajátítását otthon elvégzendő feladatok adásával segítjük.*

Követelmények

- 1. Az otthoni felkészülést segítő feladatok közvetlenül a tananyaghoz kell kapcsolódjanak.*
- 2. Meglátásunk szerint nem a sok feladat az eredményre vezető. A házi feladat elsődleges célja a rendszeres készülés elősegítése. Ezért mindig adunk feladatot otthonra!*
- 3. A házi feladat adásakor törekedni kell arra, hogy ne legyen túlterhelő a tanulóra nézve. Nem a nehéz, sok feladat segíti a felkészülést. Egy-két az értelmezést, gyakorlást segítő írásbeli feladat elegendő. Ha több gyakorlás is szükségeltetik, azt a tanítási órán, differenciált feladat adással kell biztosítani.*
- 4. A házi feladat bizonyos mértékig nyújtson sikerélményt a gyermeknek, hiszen az önállóan megoldott feladat motiválólaga hat(hat) a tanulóra.*
- 5. Figyelembe vesszük, hogy a tanulók valamennyi tanítási órán kaphatnak otthonra tanulni valót, házi feladatot, amik összességében nagyon leterhelhetik a gyermek*

szabadidejét. Feladatadáskor **önmérsékletre törekszünk**, mert tudjuk nem helyes, ha otthon még 3-4 órát tanulásra kell fordítania a gyermeknek. (pl. versszakonként adjuk föl megtanulni az anyanyelv órán tanult verset, nem kérjük számon az összes idegenszót az új idegen nyelvű szövegből, stb.) Rövid szünetekre – őszi, téli, tavaszi – nem adunk házi feladatot, a nyári szünet idejére is csak minimális feladatot adunk: pl.: a kötelező olvasmány elolvasása.

6. Megállapodunk, hogy azokat az anyagrészeket, amelyek feldolgozására a tanítási órán nem jutott idő, nem adjuk föl házi feladatként.
7. Az otthoni készülést segítő feladatok mennyiségi és minőségi megoldását minden alkalommal következetesen ellenőrizzük és értékeljük. A tanulók munkájának ellenőrzése, javítása és értékelése a füzetben nyomon követhető, a következetes pedagógusi munka egyik kritériuma.
8. *A házi feladat el nem készítését valamint a felszerelés hiányát szankcionáljuk.*
 - a) *A házi feladat hiányát minden esetben dátumszerűen regisztrálni kell. Amennyiben 3 alkalommal hiányzik a házi feladat, a harmadik alkalomnál elégtelen osztályzatot kap a tanuló az adott tantárgyból.*
 - b) *A felszerelés hiányát minden esetben dátumszerűen regisztrálni kell. Amennyiben 3 alkalommal hiányos a felszerelés, a harmadik alkalomnál elégtelen osztályzatot kap a tanuló az adott tantárgyból.*

A házi feladat és a felszerelés hiánya is külön-külön regisztrálandó, azok hiánya össze nem vonható. A szabályok külön alkalmazandók a házi feladatra is és a felszerelésre is.

A regisztrálás a szaktanár feladata.
9. Az írásbeli feladatok mellett általában szóbeli felkészülést is igényel az otthoni tanulás (pl. memoriterek, szabályok, stb.).
10. A szóbeli feladatok adásánál, ugyanúgy, mint az írásbeli feladatoknál is, fontos követelmény, hogy egyértelműen és pontosan határozzuk meg a tanulók számára, hogy mi a megtanulandó anyagrész, az pontosan hol található a taneszközben, mit várunk a szóbeli tanulás eredményeképpen.
11. A házi feladat adásával egy időben győződünk meg arról, hogy a feladatot mindenki megértette és feljegyezte. (Pl. utasítást adunk arra, hogy valaki ismétlje meg a házi feladatot.)
12. Úgy tartjuk helyesnek, hogy a tanulókkal még az órán értelmezzük az otthonra szánt feladatot.
13. Csak annak a témának a megtanulása követelhető meg a tanulóktól, amelynek tárgyalása, értelmezése a tanórán megtörtént. Célszerűen az írásbeli feladatoknak is ehhez kell kapcsolódniuk.
14. Az otthoni felkészüléshez adott feladatok adásakor vegyük figyelembe, a tanulók rendelkezésére álló taneszközöket, ismeretforrásokat.

15. *Ha olyan eszközből adunk feladatot, ami nem közvetlenül áll a tanuló rendelkezésére (pl. könyvtári kutatómunka), győződjünk meg arról, hogy az iskolai könyvtárban elérhető-e a forrás.*
16. *Alkalmanként – az arra képes tanulóknak – az új ismeretek feldolgozását segítő kutató jellegű feladatokat is adhatunk.*
17. *Követelmény, hogy az ilyen céllal adott megbízásokat mindig használjuk föl a tanításunkban, legyen meg a helye a tanulás folyamatában, építsünk a tanulói tevékenységre.*
18. *Ezeket a tanulói munkákat is mindig értékeljük.*
19. *Az ellenőrző könyv/tájékoztató füzet és az üzenő füzet olyan dokumentumok, amelyeket a tanuló köteles minden nap az iskolába magával hozni. Hiányukat szankcionáljuk.*
 - a) *Az ellenőrző könyv/tájékoztató füzet háromszori hiányzása után a tanuló magatartása abban a hónapban egy osztályzattal rosszabb.*
 - b) *Az üzenő füzet háromszori hiányzása után a tanuló magatartása abban a hónapban egy osztályzattal rosszabb.*
 - c) *A hiányok nyilvántartása minden szaktanár kötelessége a naplóban elhelyezett táblázatban.*
 - d) *A hiányzó dokumentumok nyilvántartása külön történik.*

2. számú melléklet

Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya.

Elvek

1. Nevelőtestületünk álláspontja szerint valamennyi, a tanulók által készített írásos beszámoló olyan dokumentum, amely a tanulás-tanítás általunk irányított folyamatának eredményességét vagy eredménytelenségét tükrözi, minősítve egyúttal a pedagógus munkáját is.
2. Az írásos beszámolók a tanulási folyamat szakaszait, mozzanatait dokumentálják, ezért legalább a következő tanév végéig megőrizendő anyagok. (Kivéve a röpdolgozatokat, azokat nem őrizzük meg.)
3. Mindannyian egyetértünk abban, hogy mint minden tanulói tevékenységet, így valamennyi írásos beszámolót is értékelni szükséges. Az értékelés történhet %-os értékkála alapján, százalékosan kifejezve, szövegesen vagy osztályzattal. (Lásd a Ped. Program ellenőrzés-mérés-értékelésre vonatkozó részeit!) A százalékos értékelés alapja a tantárgyak helyi tantervben rögzített %-os értékkálája.
4. a) A testület tagjai egyetértenek abban, hogy a **felső**s tanulók tudásának értékelése szempontjából az írásbeli beszámolók közül csak a témazáró dolgozatok, a röpdolgozatok és az **osztályozó** vizsga osztályzatai vehetők figyelembe. A felmérő dolgozatok és egyéb más mérések osztályzatai nem befolyásolhatják a tanulók tudásának megítélését.

b) A testület tagjai egyetértenek abban, hogy az **alsó**s tanulók tudásának értékelése szempontjából az írásbeli beszámolók közül a félévi és az év végi felmérők osztályzatai, a témazáró dolgozatok, a röpdolgozatok illetve az **osztályozó** vizsga osztályzatai vehetők figyelembe.
5. A tanulók mentális fejlődése és az iskolánkra jellemző adaptív pedagógiai felfogás szellemében az írásos számonkérések időpontját időben, előre tudatjuk a tanulókkal, kerüljük a dolgozatok váratlan bejelentése okozta stresszes helyzeteket.
6. Megállapodás közöttünk, hogy nem a "rajtakapás" a célunk, hanem a tanulók reális tudásának megismerése, az eredmények elismerése, információ szerzés a fejlesztési irányok kijelöléséhez.
7. Az írásbeli beszámoltatásokra vonatkozó iskolai szabályokat az alábbiakban foglaljuk össze. Ezen szabályok alkalmazásában a testület egyhangúan állásfoglalt.

Az írásbeli beszámoltatások formái:

1. **fel**mérések
 - a év eleji felmérés (diagnosztikus),
 - b félévi felmérés,
 - c év végi felmérés (szummatív),
2. **témazáró dolgozat**
3. **röpdolgozat**
4. **eseti (alkalmi) mérések**

- a OKÉV-mérés
- b a fenntartó által elrendelt mérések (pl. ÚPSzK-mérések)
- c egyéb mérések (pl. KÁOKSzI)

Felmérések

Év eleji felmérés

1. Az év eleji felmérést valamennyi közismereti tantárgyból, matematikából, anyanyelvűből (irodalom és nyelvtan) – az alsó tagozatot kivéve – idegen nyelvből is el kell készíteni.
2. Az év eleji felmérés a tervezés (tanmenet) alapja, ezért a tanévkezdés első két hetében a felmérések írását és értékelését le kell bonyolítani.
3. Az év eleji felmérések **diagnosztikai** mérések, céljuk, hogy kiindulási alapot adjanak az éves szak(tan)tárgyi programok összeállításához. A tanév végi felmérések eredményeinek ismeretében meghatározhatók a hiányos területek, ebből adódóan a pótlásra szoruló és/vagy fejlesztendő területek. Körbehatárolhatók az eredményes területek, időt engedve a felzárkóztató tevékenységhez.
4. Az év eleji felmérések alól természetesen kivételt képeznek az újonnan belépő tantárgyak. Nyelvtanítási metodikánk miatt az idegen nyelvet 4. osztályban belépő tantárgynak tekintjük. A tantestület megállapodik abban, hogy a természetismeret tantárgynak biológia és földrajz tantárgyra történő szétválása után ez utóbbi két tárgy nem minősül új belépő tárgynak, tehát azokból év eleji felmérést íráshoz lehet használni.

Félévi felmérés (nem kötelező mérés)

1. A felső tagozat általában nem írat félévi felmérést, de az alsó tagozathoz hasonlóan íráshoz lehet használni félévi felmérést.
2. Amennyiben félévi felmérést is íratunk, azt a tanmenetben tervezzük meg.
3. A félévi méréseket januárban, az osztályozóértekezlet előtt kell megírni.
4. Célja a pillanatnyi helyzet megállapítása; a tananyaggal való haladás állapotának megítélése a tanmenethez képest, az elsajátított ismeretek mélységének és kvantitatív jellemzőinek meghatározása.

Év végi felmérés

1. Az év végi felméréseket **szummatív** méréseknek tekintjük. Célja, hogy megállapítsuk meddig jutottunk a tananyag elsajátításában, milyen mélységgel sajátították el a tanulók az ismeretanyagot, milyen készségeket sikerült kialakítani. Célja továbbá, hogy pontosan fel lehessen térképezni melyek azok a területek, amiket sikeresen vagy hiányosan sajátítottak el a tanulók. Az év végi felmérés jó kiindulási alapot ad a következő évi tervezéshez. (Lásd év eleji mérés!)
2. Az év végi felméréseket az alsó tagozaton a készségtárgyak kivételével matematikából (csak egy változatot), irodalomból (csak egy változatot), írás-helyesírást és környezetismeret tantárgyakból íratjuk meg. Kivéve a nyelvtan és környezetismeret tantárgyakat, melyekből az 1-2. évfolyamon a felmérést nem íratjuk meg.

3. *A felső tagozaton kötelezően anyanyelvből, matematikából és csak azokból a tantárgyakból íratjuk meg az év végi felmérőket, amelyek eredményvizsgálatát a tanév munkatervében meghatároztuk. Amennyiben azt tapasztaljuk, hogy egy tantárgy kritikusan rossz eredményességű, úgy a következő tanév munkatervének összeállításakor az intézményvezetője – az illetékes munkaközösség véleményének kikérése után – dönti el, hogy milyen intézkedések megtételét tartja szükségesnek a tanévben. Az okok feltárása és az eredményesség érdekében kérheti szakértő közreműködését, a kerületi ped. szolgáltató tantárgygondozását, év eleji és év végi mérést is. Az éves munkatervben az alábbi ciklusterv szerint tervezzük meg az év végi felmérőket: 1. év: természetismeret (környezetismeret), idegen nyelv; 2. év: földrajz, történelem, 3. év: fizika, biológia, 4. év: informatika, kémia. Az első tanév, amivel a ciklus kezdődik a 2004/2005. tanév.*
4. *Az év végi felmérések időpontjai az éves munkatervben kerülnek meghatározásra. Alapelv, hogy egy napon csak egy tantárgyból írathatunk év végi felmérést. Az év végi felmérés napján témazáró dolgozat nem íratható.*
5. *Az év végi felmérést csak a felmérés témaköreinek rendszerező összefoglalása után lehet megírni. Az év végi felmérések eredményét a munkaközösségnek összesíteni kell, az eredményeket statisztikusan fel kell dolgozni, és következtetéseket kell levonni, amit a tanévzáró értekezleten a munkaközösség-vezetőnek ismertetni kell a tantestülettel. Az értékelések a tanévzáró értekezlet jegyzőkönyvének mellékletét képezik.*
6. *Felmérő dolgozatot hazaküldeni nem lehet!*

Témazáró dolgozat.

1. *A témazáró dolgozatot egy-egy téma lezárásakor íratunk, azzal a céllal, hogy megállapítsuk a tanuló által az adott témában elsajátított ismeretek mennyiségét és szintjét, másképpen, **milyen mértékben sajátította el a tantervi követelményeket.***
2. *A tananyagban témának tekintünk minden olyan nagyobb egységet, amelyet a tanmenetekben összefoglalással és témazáró dolgozat íratásával tervezzük meg lezárni. Témazárásként kötelező dolgozatot íratni.*
3. *A témazáró dolgozat eredménye a tanulói tudás értékelésének sarokköve, **mindig értékeljük, és osztályzattal minősítjük.** Ezek az osztályzatok meghatározóak, de nem kizárólagosak. *Értékelés alatt azt értjük, hogy a témazáró dolgozat feladatainak eredményeit egyenként, tanulónként és osztály szinten is százalékos kimutatás alapján összehasonlítjuk, amely alapján megállapíthatóak a sikeres vagy éppen sikertelen feladat típusok, az eredményesen vagy rosszul teljesítő tanulók. Az értékelés alapul szolgál a fejlesztendő területek meghatározásához és a felzárkóztatásra szoruló tanulók kiválasztásához.**
4. *A témazáró dolgozatok ismeretanyaga a tantervi követelmények alapján és azon taneszközökben található ismeretanyag alapján állíthatók össze, amelyeket a tanulók a tankönyvcsomagban megkaptak, vagy füzetekben feldolgoztak. Más taneszköz feladatait csak gyakorlásra, felzárkóztatásra és/vagy tehetséggondozásra szabad használni!*

5. A témazáró dolgozat sajátosságánál fogva nagyobb jelentőségű írásbeli munka, amit nagy gondossággal kell előkészíteni. **Jelentősége miatt összefoglalás és elegendő számú tanórai gyakorlás és ismétlés nélkül nem íratható.**
6. A témazáró dolgozat feladatainak összeállításánál körültekintően kell eljárni; betartva a fokozatosság, az egyértelműség és érthetőség elvét.
7. A feladatokat úgy kell összeállítani, hogy a gyengébb képességű tanulónak is lehetősége legyen a minimális követelmény teljesítésére.
8. Szempont, hogy a témazáró dolgozat feladat típusai ismertek legyenek a tanulóknak. A jól szerkesztett témazáró dolgozat **több itemből álló feladatokból építkezik**, a feladat típusok változatosak; kiegészítés, aláhúzás, rajzolás, feleletválasztós, esszé, stb.
9. A témazárók értékelésére **a tantestület egységes százalékos teljesítményértékelési rendet alkalmaz**, attól eltérni nem szabad.

Angol tantárgynál

0 %	-	45 %	→	1
46 %	-	60 %	→	2
61 %	-	75 %	→	3
76 %	-	89 %	→	4
90 %	-	100 %	→	5
		(100 %	=	5*)

Minden más tantárgynál

0 %	-	49 %	→	1
50 %	-	64 %	→	2
65 %	-	79 %	→	3
80 %	-	89 %	→	4
90 %	-	100 %	→	5
		(100 %	=	5*)

10. A témazáró dolgozatok írásának időpontját legalább **egy héttel korábban közöljük a tanulókkal és ezzel egy időben a haladási naplóban a téma megjelölésével és ceruzával beírva előre jelezzük** az osztályban tanító pedagógusoknak is. Egy napon az alsó tagozaton csak egy, a felső tagozaton max. két témazáró dolgozat íratható. A dolgozatokat a következő órára, de legkésőbb egy héten belül értékelni, osztályozni szükséges. A témazáró dolgozatok összesítő értékelése feladattípusonként és tanulóként a tendenciák felismerése és kimutatása végett javasolt.
11. A témazáró dolgozat osztályzatát a naplóban a többi osztályzattól eltérő színnel (piros) írjuk be.
12. A témazáró dolgozat, annak javítása és értékelése a szülő részéről fogadóórán, szülői értekezleten vagy egyéb más előre egyeztetett időpontban az iskolában megtekinthető.

Röpdolgozat

1. A röpdolgozatok íratása a rendszeres tanulói felkészülés ellenőrzését szolgálja, de kerülni kell a "osztályzatgyártás" szintjére degradálását.
2. A röpdolgozatok íratása nem váltja ki a szóbeli ellenőrzést, nem lehet az osztályzatszerzés kizárólagos módja.
3. A röpdolgozat rövid, néhány perc alatt megoldható, a közelmúlt (az előző óra) ismereteire kérdező feladato(t)kat tartalmaz. A röpdolgozatot egy-egy tanulóval, kisebb csoporttal, de az egész osztállyal is írathatunk. Javítása, ellenőrzése a következő órára történjen meg. A röpdolgozat a felső tagozaton kiválóan alkalmas a

tanulók önellenőrzési készségének fejlesztésére vagy egymás munkájának ellenőrzésére.

4. *A röpdolgozat nem lehet fegyelmezési eszköz.*

Eseti, alkalmi mérések

1. *Minden esetben a felmérést elrendelő kivánalmainak és előírásainak megfelelő körülmények között és feltételekkel kell megszervezni ezeket a méréseket.*
2. *Ezeken a méréseken való részvétel a tanévrendjében foglaltak, vagy a fenntartó elrendelése miatt kötelező. Ha azt valamilyen rendelkezés nem írja elő, minden egyéb mérésen való részvétel önkéntes.*
3. *Az oktatásirányítás és az iskola saját kezdeményezésére végzett diagnosztikai méréseket elengedhetetlennek és fontosnak tartjuk. A mérések rendszeressé tételéhez azzal is biztosítani kívánjuk a technikai feltételeket, hogy rögzítjük: **a mérések napján tanulóinknak felmentést adunk** – a testnevelés és a szabadon választott órák kivételével – **a többi tanórán való kötelező részvétel alól.***
4. *E mérések általában csak egyes évfolyamokat és bizonyos tantárgyakat érintenek. Ezekről függetlenül az iskola Ped. Programjában fentebb meghatározott felméréseket akkor is meg kell írni, ha az egyéb méréseken is részt veszünk.*
5. *A követő mérések (OKÉV) értékelése – a mérés- és értékelésmethodikai kultúránk fejlesztése illetve tanítványaink tudás szintjének a korosztálybeliakkal történő összevetése miatt – valamennyink érdeke, ezért az OKÉV-től kapott értékelési útmutató kiadványok, szoftverek segítségével a dolgozatok javítását és értékelését valamennyi a mérésben részt vett tanulónkra vonatkozólag el kell végeznünk. A javítást és értékelést – külön díjazás ellenében – a tagozatvezető irányításával az érintett (vagy felkért) szaktanároknak kell elvégezni.*
6. *Az értékelés eredményéről a tantestületet a tagozatvezető igazgatóhelyettes a tanévzáró értekezleten tájékoztatja, és a tapasztalatok írásos dokumentációja az értekezlet jegyzőkönyvének mellékletét képezi. A mérés értékeléséből levont következtetéseket a következő évi munka tervezésekor felhasználjuk.*